

Inte till salu

När Caroline Engvall jobbade på tjejtidningen Frida kom hon i kontakt med ”Tessan”, då 14 år. Det visade sig vara en vanlig svensk småstadstjej, som råkat ut för en överfallsvåldtäkt. Efteråt kände hon sig värdelös, började skada sig själv och lät sig kränkas av våldsbenägna män. Tessans historia blev till boken 14 år till salu, som nu har sålts i hela 200 000 ex. Caroline Engvall nya bok Skamfläck ger röst åt tre andra unga människor, som använder farligt sex för att skada sig själva.

Caroline Engvall är en glad och positiv ung kvinna med helt annan bakgrund än de ungdomar hon skildrar i sina böcker. Full av energi befinner hon sig mitt i det brusande livet, med många projekt på gång. Jag har kommit till en lokal i på Söder i Stockholm för att lyssna till hennes föredrag, med rubriken Inte till salu. Under den rosa klänningen putar en rund mage som skvallrar om att hon snart ska bli mamma. Långt bort från hennes egen välordnade tillvaro befinner sig de utsatta ungdomar hon fått kontakt med via sin bästsäljande debutbok. Deras förtvivalade livsöden engagerar Caroline, som tagit som sin uppgift att föra deras desperata rop på hjälp vidare.

– När boken med Tessans historia kom ut fick jag massor av mejl från ungdomar som kände igen sig själva i berättelsen. Ingen vet hur många det kan röra sig om totalt, men allt tyder på att det finns ett enormt mörkertal. De här ungdomarna finns i alla samhällsklasser över hela landet. Det är inte alltid det syns på utsidan heller, en del är duktiga på att dölja sitt självska debeteende och det går bra för dem i skolan. Inget tyder på att de har så svåra problem. Någon vuxen kanske anar något, men många tycker det är jobbigt att ta tag i och vill helst undvika det.

Unga som av olika orsaker skadar sig själva med att utsätta sig för destruktivt sex är det tunga ämne som Caroline valt att sätta fokus på. Över ettusen mejl har Caroline fått från ungdomar, som aldrig skulle berätta sin historia för någon i sin närhet. Skammen och självföraktet är för stort. Det handlar om att sälja sig själv för att få bekräftelse. Men efter en tid blir självföraktet ofta så stort att många inte ens bryr sig om att ta betalt, eller bränner de pengar de får. Skammen och förnedringen gör att de gör allt för att ingen ska få reda på deras mörka hemlighet.

– På ytan kan det se ut som om de vill göra sig själv illa, men djupast sett är det ångest, tomhet och ensamhet som ligger bakom. Deras utsatthet utnyttjas av många år äldre män, som använder trasiga flaskor, galgar knivar och andra verktyg för att förnedra och skada. Det är förstås aldrig okej att göra så mot ett barn, även om den minderåriga på ytan kan uppträda som om hon är med på noterna. Med ord, våld och hot får sexköparna barnen att tillmötesgå de perversa önskingar och hålla tyst med de övergrepp de utsätts för.

I slutet av september frikändes en 32-årig företagare i Malmö hovrätt för att han kränkt en hälften så gammal tjej. Bland annat piskade han henne med rotting, stängde in henne naken i en hundbur i två dygn och urinerade på henne. Mannen hänvisade till att flickan skrivit under ett slavkontrakt med honom. Att flickan hade ett gravt självskadebeteende, med armarna täckta av djupa ärr, var inget han ansåg sig behöva ta ansvar för. Att Dagens Nyheter i en huvudledare försvarade det osunda beteendet gör förstås inte saken bättre. I en debattartikel i Svenska Dagbladet gav Caroline Engvall sin syn på saken.

– Större ansvar måste läggas på vuxna som söker upp unga för sex. Ansvar för att ta reda på barnets ålder, ansvar för om den unge verkligen vet vad hon eller han ger sig in på – särskilt när man ska ha sex med våldsinslag med någon med ärr och skador från ett självskadebeteende. Att unga använder sex för att skada sig själva, där ett ja inte betyder ja och där unga inte går fastän dörren är upplåst, kommer annars att bli ett sorgligt inslag i alltför många rättegångar framöver.

Caroline berättar att Tessan tack vare förstående vuxna nu anpassats till ett normalt liv med man och barn. Idag kan hon bära huvudet högt inför de män som förnedrade henne, som visserligen inte fick något straff, men som nu väljer att titta bort eller välja en annan sida av gatan. Det är just det som är drivkraften i Carolines engagemang, att ge röst åt de unga som hänger sig åt förnedrande sex som ångestdämpning.

– Jag vill ge röst åt de unga som vänder sig till mig för att få hjälp, att se till att de får rätt hjälp och driva debatten så länge det behövs (tyvärr länge, som det verkar nu).

Kortfakta om Caroline Engvall

Född var och när: i Eskilstuna 12 april 1978

Bor: i Stockholm

Familj: make och två barn

Bakgrund: Har jobbat som journalist sedan jag var 14 år. Engagemanget för unga kom när jag jobbade på tjejtidningen Frida och via mejl fick ta del av många ungas historier.

Aktuell med: boken *Skamfläck*, som handlar om tre unga (två tjejer och en kille), som säljer sex för att försöka få ångesten i själen att pysa ut

Fritidsintressen: läsa böcker och magasin, vara med familj och vänner, göra egna födelsedagskort

Otippad egenskap: äter chokladbollssmet varje dag (det hinner aldrig bli några chokladbollar)